

N Á V R H

Zásady pro Principy SR VaVaI 2014 - 16

(tj. pro Principy pro přípravu návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVaI na r. 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016)

Výdaje státního rozpočtu ČR na VaVaI na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015 - současný stav:

Materiál „Návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“ zpracovaný a schválený Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) na jejím 273. zasedání dne 25. května 2012 byl předložen vládě a schválen usnesením vlády ze dne 26. června 2012 č. 458.

Celkové výdaje byly schváleny na r. 2013 ve výši 25 917 774 tis. Kč a pro jednotlivé roky střednědobého výhledu (2014 a 2015) rovněž ve výši 25 917 774 tis. Kč.

Při projednávání připomínek k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR byla Ministerstvem financí uplatněna připomínka týkající se rozpočtu Akademie věd ČR. Rozpočet AV ČR na r. 2013 byl ve vládním návrhu navýšen v institucionálních výdajích o 200 mil. Kč, čímž se v tomto návrhu zvýšily i celkové výdaje na VaVaI na r. 2013 z původně schválené částky 25 917 774 tis. Kč na celkovou částku 26 117 774 tis. Kč.

Příprava návrhu výdajů státního rozpočtu na r. 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016

Rada se přípravou návrhu výdajů státního rozpočtu na r. 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016 (dále jen „SR VaVaI 2014-16“) zabývala v rámci několika pracovních jednání a na svém mimořádném zasedání dne 31. srpna 2012 (v bodu A4 - „Podklad pro diskusi o státním rozpočtu na VaVaI na rok 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016“).

Na svém 275. zasedání Rada dne 27. září 2012 přijala k bodu A3 - „Podklad pro diskusi k přípravě SR VaVaI na rok 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016“ následující usnesení:

Rada

1. ukládá pracovní skupině Rady pro SR VaVaI.

(a) zpracovat návrh principů výdajů státního rozpočtu na VaVaI na rok 2014 s výhledem na roky 2015 a 2016,

(b) připravit podklad pro zadání auditu nároků na SR VaVaI vyplývajících ze současného stavu řízení projektů z operačních programů včetně doporučení pro nadcházející programové období;

2. bere na vědomí výsledky diskuse z pracovního setkání členů Rady k financování VaVaI.

Předpokládaný časový postup přípravy SR VaVaI 2014-16

Podle dosud uplatňovaného standardního harmonogramu má další postup přípravy SR VaVaI 2014-16 pět hlavních etap:

1. Předání Směrnice Rady pro přípravu návrhu SR VaVaI 2014-16 poskytovatelům (v průběhu prosince 2012)
2. Předání prvního návrhu Rady na celkové výdaje a na výdaje na rozvoj výzkumných organizací podle § 5a odst. 2 zákona poskytovatelům (v průběhu ledna 2013)
3. Předání návrhů výdajů od příslušných poskytovatelů Radě (v průběhu února 2013)
4. Projednání návrhu výdajů – Rada s příslušnými poskytovateli (v průběhu března 2013)
5. Předložení Radou zpracovaného a schváleného konečného návrhu výdajů na VaVaI na r. 2014-2016 vládě (do 30. května 2013).

Předpokládá se, že materiál „Principy pro přípravu návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVaI na r. 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016“ bude předložen na základě návrhu pracovní skupiny Rady pro rozpočet na 277. (listopadové) zasedání Rady.

Schválené Principy SR VaVaI 2014-16 budou zakomponovány do návrhu Směrnice Rady pro přípravu návrhu SR VaVaI 2014-16, která bude projednána na 278. (prosincovém) zasedání Rady. Směrnice je závazný dokument k přípravě rozpočtu, který určuje rozsah návrhů předkládaných jednotlivými poskytovateli, způsob jejich předávání a postup při přípravě návrhu výdajů daný obecně závaznými předpisy a usneseními a prohlášeními vlády.

V lednu 2013 bude Radou rozeslán první návrh rozpočtu všem poskytovatelům podpory výzkumu a vývoji se žádostí o zaslání jejich návrhů pro další zpracování a následné projednání v rámci dohodovacího řízení se zástupci příslušných rozpočtových kapitol.

Zásady pro návrh Principů SR VaVaI 2014-16

V předcházejících letech (do r. 2012) byly principy pro přípravu SR VaVaI zpravidla formulovány jako (relativně malý) soubor zdůvodněných odchylek v jednotlivých kapitolách (resp. položkách) SR VaVaI od střednědobého výhledu na daný rok.

Příprava návrhu Principů SR VaVaI 2014-16 se od této praxe výrazně liší mj. v tom, že je pro dané období nutné vzít úvahu rizika a příležitosti související s udržitelností projektů z OP VaVpI 2007-13 a s předpokládaným nastartováním projektů z OP 2014-20.

Při přípravě návrhu rozpočtu je nutné rovněž (dle možností státního rozpočtu) vzít v úvahu závěry a doporučení „Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a implementace jeho výsledků do strategických dokumentů“ provedeného mezinárodním konsorciem vedeným společností Technopolis (týkající se mj. stabilizace financování vědy, profesionalizované hodnocení výzkumných organizací, strategického rozhodování s cílem dosažení kvality v dlouhodobé perspektivě, inovačně orientovaných aktivit i podpory spolupráce veřejného výzkumného sektoru a sektoru podnikatelského).

V uvedeném kontextu se jeví jako nezbytné shrnout zásady pro návrh Principů SR VaVaI 2014-16, které byly dohodnuty v rámci dosavadních pracovních jednání a zasedání Rady, a (na pracovním jednání dne 25. října 2012) prodiskutovat také možné formy jejich konkrétního uplatnění v principech.

Návrh Principů SR VaVaI 2014-16 bude vycházet z následujících skutečností a zásad (při zodpovězení otázek k diskusi):

1. Základní výdajový rámec státního rozpočtu na VaVaI na jednotlivé roky 2014-16 se předpokládá ve výši cca 26 mld. Kč. Považuje se za účelné zpracovat i „optimističtější

variantu/varianty“? Jak lze vzít v úvahu předpokládané výdaje na nový operační program pro oblast VaVaI (v návaznosti na princip adicionality)?

2. SR VaVaI 2014-16 by měl být navrhován s cíli
 - podpořit výkonnost a kvalitu výzkumu a vývoje v ČR
 - podpořit posílení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR
3. Návrh výdajů státního rozpočtu na VaVaI na rok 2014 s výhledem na rok 2015 a 2016 by měl splňovat zejména tyto cíle:
 - a. Stabilizovat výzkumné organizace;
 - b. V jisté míře preferenčně podpořit kvalitní výzkum;
 - c. Zohlednit (resp. v jisté míře preferenčně podpořit) stávající i nové aktivity navazující na schválené Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací;
 - d. Zohlednit aktivity vycházející z aktualizace NP VaVaI;
 - e. Podpořit udržitelnost stávajících projektů prioritní osy 1 a 2 OP VaVpI (přičemž tyto výdaje na nové infrastruktury mohou v nejvyšších odhadech v letech 2016-2019 dosahovat výše až 3 mld. Kč ročně);
 - f. Zajistit přiměřené kofinancování stávajících i budoucích projektů operačních programů zaměřených na VaVaI (při odhadovaných výdajích ve výši 70 mld. Kč vynaložených z prostředků EU v programovacím období 2014-2020 a při míře kofinancování 20 % se jedná o částku cca 2 mld. Kč ročně ze SR VaVaI 2014-16);
 - g. Dodržet požadavek Evropské komise připravit víceletý plán rozpočtu v souladu s národními a evropskými prioritami výzkumu jako podmínku pro využití kohezních fondů
 - h. Udržet poměr mezi institucionálním a účelovým financováním výzkumných organizací přibližně na hodnotě 1:1;

S cílem dosáhnout co nejvyššího stupně synergie by návrh SR VaVaI 2014-16 měl být připravován v koordinaci s přípravou operačního programu 2014-20 zaměřeného na VaVaI (přínejmenším pokud jde o obnovu infrastruktury VaVaI v Praze). Teoreticky jsou možnosti struktury a využití nového operačního programu do značné míry otevřené. Problémem je, že Rada se procesu přípravy operačního programu 2014-20 účastní de facto zprostředkovaně a konkrétní údaje budou známy až v pokročilejším stadiu přípravy návrhu SR VaVaI 2014-16.

Obdobný časový problém je rovněž spojen s případným využitím výsledků připravovaného nezávislého Auditů výdajů státního rozpočtu na VaVaI.